

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Eelko van den Boogaard	Datum	16 december 2020
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	7487194 202012160900
E-mail	ee.van.den.boogaard@utrecht.nl	Onderwerp	Voortgang programma wervengebied
Bijlage(n)	5; waarvan 2 geheim	Beleidsveld	Openbare Ruimte

Geachte leden van de raad,

Hierbij sturen we u de voortgangsrapportage over het wervengebied. Dit is zowel de rapportage over het herstel van de wal- en kluisuren als over het tot stand brengen van het programma wervengebied. Naast de halfjaarlijkse voortgangsrapportage is een aparte bijlage toegevoegd met de eerste uitkomsten van de onderzoeken die de bouwstenen vormen voor het programmaplan wervengebied.

Voortgangsrapportage

Vooruitlopend op de nog vast te stellen Regeling Risicovolle Projecten sturen we twee keer per jaar een voortgangsrapportage aan uw raad. Naast de rapportage over de uitvoering van projecten voor het herstel van wal- en kluisuren bevat het nu ook de rapportage over de uitvoering van het [Plan van Aanpak wervengebied](#) dat op 9 juli 2020 door uw raad is vastgesteld. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat de drie projecten voor herstel van de wal en kluisuren aan de Oudegracht - die in mei 2019 niet zijn stilgelegd - binnen de afgesproken tijd en het afgesproken budget zijn uitgevoerd. Ook blijkt uit de voortgangsrapportage dat we op koers liggen om in april 2021 een programmaplan wervengebied aan u voor te leggen, met daarin de samenhangende aanpak van het herstel en behoud van het wervengebied. Voor een aantal gesignaleerde risico's zijn maatregelen genomen.

Aandachtspunt: betrokkenheid keldereigenaren

Met de keldereigenaren op een aantal afzonderlijke straten en grachten zijn werkgroepen gevormd. Daarnaast is overleg met de vervoersorganisaties (CABU) en andere belanghebbenden over het weren van te zwaar verkeer. We zijn blij met de betrokkenheid van een groep keldereigenaren, maar zouden graag de ervaringen en het advies horen van meer inwoners die dit direct aangaat. Daarom blijven we keldereigenaren oproepen deel te gaan nemen aan de werkgroepen. Sommige eigenaren verwachten dat er direct maatregelen worden genomen om zwaar verkeer volledig te weren, kelders te herstellen of waterdicht te maken. Terwijl het juist van belang is eerst goed onderzoek te doen en op basis daarvan een programmaplan te maken. De vorming van de commissie van wijzen, de werkgroepen met keldereigenaren en de aankondiging van het vrachtwagenverbod op de werven lijken bij te dragen aan het vergroten van vertrouwen.

Burgemeester en wethouders

Datum 16 december 2020
Ons kenmerk 7487194

Overzicht van de eerste resultaten van onderzoeken

Na vaststelling van het Plan van Aanpak wervengebied hebben diverse onderzoeken plaatsgevonden naar wal- en kluiswanden, straat- en werfkelders en voor het weren van te zwaar verkeer. Daarmee is een beter inzicht ontstaan in het wervengebied en de samenhang van het gebied. De eerste resultaten van de onderzoeken staan in het bijgevoegde overzicht. In deze brief lichten we een aantal onderdelen kort toe. De komende weken vinden nog vervolgonderzoeken plaats. Naar verwachting is er komend voorjaar voldoende informatie om het programmaplan wervengebied op te stellen en aan uw raad voor te leggen.

Wal- en kluiswanden

Om te komen tot de herziening van het project wal- en kluiswanden heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de wanden die nog moeten worden hersteld. Ook is onderzoek naar de oorzaken van de achteruitgang van de bouwkundige staat van de wanden uitgevoerd, waaronder de effecten van waterbeheer, bomen en varen. De eerste resultaten staan in het overzicht van onderzoeken. Daarnaast zijn bij de uitvoering van de drie projecten die in mei 2019 niet zijn stilgelegd de aanbevelingen van Antea toegepast. Om te voldoen aan de contractuele verplichtingen zoals vermeld in onze brief van [10 mei 2019](#) en verdere stagnatiekosten en verlies aan projectkennis te voorkomen hebben we onderzocht of minder complexe werken kunnen worden hervat. In onze [brief](#) van 19 juni 2020 hebben we u hierover geïnformeerd. Inmiddels is besloten dat we het herstel van wanden langs de Oudegracht tussen de Maartensbrug en de Gaardbrug (rak 9 oost) en tussen de Hamburgerbrug en Weesbrug (rak 11 oost) in uitvoering brengen om verlies van kwaliteit en verdere kosten te voorkomen en om al doende te leren voor de herziening van de aanpak.

Straat- en werfkelders

Er vindt onderzoek plaats naar de aanwezigheid en fysieke staat van straat- en werfkelders met een grondradar, inspecties en archiefonderzoek. Er vinden inspecties plaats bij straat- en werfkelders waarvan het vermoeden is dat er al geruime tijd niemand is geweest en waar daarom mogelijk een verhoogd risico is op aanwezigheid van constructieve gebreken. Hierover hebben we u ook in onze [brief](#) van 19 juni 2020 geïnformeerd. Met behulp van archiefonderzoek hebben we naast oude inspectierapporten van kelders ook een overzicht uit 1913 van ca. 1000 straat-, brug- en werfkelders in de binnenstad gevonden. We proberen momenteel van al deze kelders het bestaan en de exacte locaties in beeld te krijgen. Op basis van deze onderzoeken is dit voor het grootste deel van de kelders inmiddels gelukt. Een aandachtspunt hierbij blijft het verkrijgen van informatie van de keldereigenaren over de aanwezigheid van een kelder en toestemming om de kelders te mogen inspecteren. Niet alle eigenaren of gebruikers van de straat- en werfkelders reageren op onze schriftelijke verzoeken voor informatie en/of een inspectie. We blijven verkennen hoe we toegang tot die kelders kunnen krijgen.

Ook is een expertteam ingesteld om 16 kelders te onderzoeken op basis van eerdere inspecties en gegevens, om een beeld te vormen van het draagvermogen en van factoren die van invloed zijn op de (achteruitgang van) kwaliteit en draagvermogen van de middeleeuwse kelders.

Weren te zwaar verkeer

In onze [brief](#) van 16 september 2020 hebben we u geïnformeerd over de korte termijnmaatregelen voor het verder tegengaan van te zwaar verkeer. Binnenkort publiceren we de verkeersbesluiten voor vrachtwagenverboden. Afhankelijk van eventueel ingediend bezwaar verwachten we vanaf februari 2021 de vrachtwagenverboden in te voeren, waarna ook breedtebeperkingen worden geplaatst. Op basis van recente verkeerstellingen en analyses van verkeershandhaving hebben we nu een beter beeld van de omvang van het te zwaar verkeer dat over de wegen met straat- en werfkelders rijdt. Er zijn verschillende oplossingen onderzocht om het zwaar verkeer over straat- en werfkelders te weren. De belangrijkste voor- en nadelen zijn in beeld. De komende weken vindt voor een aantal oplossingsrichtingen nader onderzoek plaats naar technische inpassing, de maatschappelijke en economische effecten en flankerende maatregelen.

Burgemeester en wethouders

Datum 16 december 2020
Ons kenmerk 7487194

Eigendom en beheerverantwoordelijkheden

Ten behoeve van de commissie van wijzen wervengebied, waarover we u 2 november 2020 per [brief](#) hebben geïnformeerd, heeft advocatenkantoor Van Benthem & Keulen een voorbereidend juridisch onderzoek gedaan naar wettelijke bepalingen, literatuur en rechtspraak over eigendom en verantwoordelijkheden in het beheer. Hun bijgevoegde notitie hebben we ter beschikking gesteld aan de commissie van wijzen en we wachten hun advies af.

Investeringsraming

Op basis van de onderzoeksresultaten tot nu toe zijn we gestart met het maken van een investeringsraming. Afhankelijk van de uiteindelijke scope van het programma en de uitkomst van de onderzoeken en het advies van de commissie van wijzen wervengebied kan dat leiden tot een langjarige aanpak met een grote financiële impact. Er zijn nog veel onzekerheden die we de komende maanden verder in beeld brengen om tot een raming te komen. We zullen de uitkomsten van de raming betrekken bij de integrale afweging in de Voorjaarsnota 2022.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlagen

- 1: Voortgangsrapportage Programma Wervengebied
- 2: Overzicht onderzoeken wervengebied
- 3: Samenvattende memo Wervengebied en juridische aspecten Van Benthem & Keulen
- 4: GEHEIM Onderzoeken juridische en financiële risico's wervengebied
- 5: GEHEIM Aanbesteding lage walmuren Oudegracht Rozemond advocaten